

Tid: kl. 09:30-17:00

Plats: Folkets hus 13 februari 2024

Ordförande

Anders Sundin (S)

Ledamöter

Katarina Nyberg Finn (S)
Bengt Bergqvist (S)
Jonas Andersson (S)
Jenny Sellsve (S)
Jakob Eiserman (S)
Gunnel Persson Westin (S)
Robert Uitto (S)
Karin Näsmark (S)
Elvira Broddesson Ericsson (S)
David Adervall (S)
Christer Nordqvist (S)
Crister Leandersson (S)
Anders Frimert (S)
Ida Collin (S)
Simon Ekstrand Sätherberg (S)
Jenny Palin (S)
Gunilla Larsson (S)
Roger Östlund (S)
Malin Bergqvist (S)
Gudrun Olsson (S)
Margareta Gladh (M)
Robert Hamberg (M)
Catarina Espmark (M)
Lise Hjemgaard-Svensson (M)
Carl-Oscar Fransson (M)
Jennie Klaesson (M)
Joel Nordqvist (M)
Maud Herkules (M), 2:e vice ordförande
Therese Dahlgren Ekroth (M)
Magnus Rönnerfjäll (C)
Ann-Sofie O´Dwyer (C)
Jörgen Larsson (C)
Cristine Persson (C)
Peter Johansson (C)
Annika Lindström (C)
Johannes Andersson (C)
Ronny Karlsson (SD)
Anette Rangdag (SD)
Veronica Berglund (SD)
Ted Michael Länsberg (SD)
Sune Sjöström (SD)
Tomas Edin (SD)
Ulla Stolt (SD)

Lars-Erik Olofsson (KD)
Stephen Jerand (KD)
Margareta Mahmoud Persson (KD)
Stefan Nilsson (KD)
Lena Persson (KD)
Elin Hoffner (V)
Peter Bodemyr (V)
Anne Svensson (V), vice ordförande
Marie Svensson (V)
Karin Thomasson (MP)
Conny Wahlström (MP)

Ersättare

Anders Magnusson (S)
Susanne Pettersson Graff (S)
Claes-Göran Bergh (S)
Britt Carlsson (S)
Teodor Högström (S)
Annika Nilsson (S)
Kent Wassdahl (S)
Elisabet Fjellström (S)
Conny Persson (S)
Katarina Rosberg (S)
Sven-Åke Draxten (S)
Inga-Maj Persson (S)
Nils Lindberg (S)
Gudrun Wikén (S)
Eva Marcusdotter (S)
Carina Hellberg Grahn (S)
Stieg Englund (S)
Petra Monwell (S)
Eleanor Lundberg (S)
Johan Palmquist (S)
Johanna Persson (S)
Knut Richardsson (M)
Björn Hammarberg (M)
Joackim Ekroth (M)
Daniel Hillbom (M)
Linnea Wigg Victor (M)
Svante Westin (M)
Fredrik Fagerholm (M)
Marianne Nilsson (M)
Andreas Köhler (M)
Thomas Andersson (C)
Mats Gärd (C)
Mari Eriksson (C)
Pelle Simonsson (C)
Can Savran (C)
Susanne Moänge (C)
Andreas Karlsson (C)
Martin Berg (SD)

Kikki Andersson (SD)
Madeleine Reppe (SD)
Rasmus Brixemarker (SD)
Andrea Fors (SD)
Pehr Häggkvist (SD)
Jan Johansson (SD)
Karl-Erik Lundin (KD)
Elin Swärd (KD)
Sebastian Hedenborg (KD)
Björn Lekedal (KD)
Andrea Hedenborg (KD)
Jeannette Ek (V)
Bo Danielsson (V)
Helena Åsadotter Nord (V)
Hans Isgren (V)
Eva Ljungdahl (MP)
Maja Ramström (MP)
Paul Van den Brink (MP)

1. Program regionfullmäktige 13 februari 2024

Beslutsunderlag

- Program för regionfullmäktige 13 februari 2024

2. Sammanträdet öppnas, kulturinslag och upprop

3. Val av två justerare och tid för justering

Ärendebeskrivning

Justering 20 februari

4. Fastställande av föredragningslistan

Ärendebeskrivning

Enligt regionfullmäktiges arbetsordning har tillkännagivande om sammanträdet och föredragningslista över de ärenden som ska behandlas vid sammanträdet meddelats på regionens anslagstavla och gjorts tillgängliga för ledamöter och ersättare.

Förslag till beslut

Preliminär föredragningslista fastställs som slutlig föredragningslista.

5. Avsägelse och meddelanden om nya ledamöter och ersättare i regionfullmäktige 2024 (RS/4/2024)

Ärendebeskrivning

1. Länsstyrelsen meddelar i protokoll från 22 december att Margareta Glad (M) utses till ledamot i stället för Elise Ryder Wikén (M) samt att Andreas Köhler (M) utses till ersättare i stället för Margareta Glad (M).

2. Länsstyrelsen meddelar i protokoll från 22 december 2023 att Peter Bodemyr (V) utses till ledamot i stället för Sonny Hoffman (V) samt att Hans Isgren (V) utses till ersättare i stället för Peter Bodemyr (V).

3. Kikki Andersson (SD) avsäger sig den 1 februari 2024 uppdraget som ersättare i regionfullmäktige.

4. Jeannette Ek (V) avsäger sig den 26 januari 2024 uppdraget som ersättare i regionfullmäktige.

Förslag till beslut

1. Meddelande om nya ledamöter och ersättare i regionfullmäktige noteras till protokollet.

2. Kikki Anderssons (SD) avsägelse godkänns och regionfullmäktige begär ny röstsammanräkning hos Länsstyrelsen.

3. Jeannette Eks (V) avsägelse godkänns och regionfullmäktige begär ny röstsammanräkning hos Länsstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Meddelanden om nya ledamöter och ersättare i regionfullmäktige

6. Fullmäktige presidiums information 2024 (RS/5/2024)

7. Anmälan av inkomna handlingar till regionfullmäktige

Förslag till beslut

Anmälan av inkomna handlingar enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

Anmälningar

- RS/136:1/2023 §238 Regionstyrelsen Regionstyrelsens uppföljning av Region Jämtland Härjedalens tillgänglighetsråd 2023
- RS/136:2/2023 Rapport Regionstyrelsens uppföljning av Region Jämtland Härjedalens tillgänglighetsråd 2023
- RS/137:1/2023 §239 Regionstyrelsen Regionstyrelsens uppföljning av Region Jämtland Härjedalens pensionärsråd 2023
- RS/137:2/2023 Rapport Regionstyrelsens uppföljning av Region Jämtland Härjedalens pensionärsråd 2023
- RS/117:3/2024 Rapportsammandrag - Uppföljande granskning av samverkan gällande barn och unga med psykisk ohälsa
- RS/116:3/2024 Rapportsammandrag - Granskning av ekonomistyrning med fokus på ledning och styrning
- HSN/219:3/2024 Rapportsammandrag - Granskning av tillgängligheten till vuxentandvården
- RS/595:4/2023 §6 Regionstyrelsen Revidering av Regionstyrelsens plan och budget 2024
- RS/595:6/2023 Regionstyrelsens plan och budget 2024
- RS/595:7/2023 Bilaga till Regionstyrelsens plan och budget 2024 - förslag på åtgärder för att nå en ekonomi i balans

8. Fördelning av inkomna motioner och medborgarförslag (RS/6/2024)

Ärendebeskrivning

1. Medborgarförslag om förutsättningar för hyroberoende (RS/751/2023) fördelas till regionstyrelsen och ska besvaras senast vid regionfullmäktiges sammanträde 18-19 juni 2024.

2. Medborgarförslag om frikort till blodgivare (RS/55/2024) fördelas till hälso- och sjukvårdsnämnden och ska besvaras senast vid regionfullmäktiges sammanträde 18-19 juni 2024.

Förslag till beslut

Fullmäktiges presidium föreslår regionfullmäktige

Fördelning av inkomna medborgarförslag godkänns.

Expedieras till
Sekretariatet

Beslutsunderlag

- §3 RF pres Fördelning av inkomna motioner och medborgarförslag
- Medborgarförslag om förutsättningar för hyroberoende_Maskad
- Medborgarförslag om frikort till blodgivare_Maskad

9. **Utbildning för förtroendevalda**

Ärendebeskrivning

- Patientnämndens uppdrag och verksamhet

10. **Regionstyrelsens rapport till regionfullmäktige 2024 (RS/11/2024)**

11. **Nämndernas och revisionens rapport till regionfullmäktige 2024 (RS/12/2024)**

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden

Kollektivtrafiknämnden

Gemensamma nämnden för upphandling

Gemensamma nämnden för samverkan

Gemensamma nämnden för Närvård Frostviken

Patientnämnden

Regionens revisorer

12. **Redovisning och svar på revisorernas granskningsrapporter 2024 (RS/13/2024)**

Ärendebeskrivning

- Granskning av kvalitet i vårdstatistik 2023 (RS/575/2023)
- Granskning av kvalitet i vårdstatistik 2023 (HSN/1578/2023)

Beslutsunderlag

- RS/575/2023 Granskning av kvalitet i vårdstatistik 2023 inkl regionstyrelsens svar
- HSN/1578/2023 Granskning av kvalitet i vårdstatistik 2023 inkl HSNs svar

13. Allmänhetens frågestund 2024 (RS/8/2024)

13:00

Ärendebeskrivning

Vid varje fullmäktigesammanträde har allmänheten möjlighet att ställa frågor till antingen en namngiven fullmäktigeledamot eller ett visst parti. Frågorna ska vara skriftliga och undertecknade av frågeställaren. Lämna gärna in frågorna i god tid och senast tre vardagar före sammanträdet, dvs senast torsdag 8 februari kl. 09.30. Frågorna besvaras vid en särskild angiven punkt under sammanträdet.

Respektive fullmäktigeledamot eller parti ansvarar för att den som ställt frågan och övriga partier i fullmäktige får skriftliga svar vid eller efter sammanträdet.

Frågorna kan lämnas in till receptionen i Regionens hus, mejlas till region@regionjh.se eller skickas till:
Region Jämtland Härjedalen
Box 654
831 27 Östersund

Kontakta regionsekreterare Charlotte Funseth, charlotte.funseth@regionjh.se, 063-147551 om det finns avsikt att delta.

14. Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet (RS/341/2023)

Ärendebeskrivning

Det har inkommit ett medborgarförslag om att behålla Frösöbadet. Förslagsställaren menar att badet har de anpassningar som gör det möjligt för barnhabiliteringen att använda sig av bassängen.

Frösöbadet har varit i bruk sedan 1995 och är i första hand anpassat för barn, ungdomar och vuxna som behöver habiliterings- och rehabiliteringsinsatser, remitterade bad via vårdcentral och annan regionbaserad verksamhet. I mån av plats kan även andra grupper boka tid mot betalning, t ex särskola, boende/omsorg och friskvårdsverksamhet.

Frösöbadet har för närvarande varit stängt sedan vecka 10 2023 på grund av ett fel i vattenreningen. Regionen tvingas ta över badanläggningens tekniska del då fastighetsägaren ställer det som villkor för fortsatt förhyrning. Anläggningen måste åtgärdas för att vattenreningen ska nå godkända nivåer inför ett ev. återöppnande.

Region Jämtland Härjedalens inställning är att aktuell verksamhet ska återupptas och i november 2023 beslutades att tillskjuta medel för renovering av vattenreningen. Det är dock oklart när reparationen är genomförd och badet åter kan öppnas.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2024-01-23 § 21 och tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

Medborgarförslaget anses besvarat.

Expedieras till

Förslagsställaren, hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- §167 Hälso- och sjukvårdsnämnden Svar på medborgarförslag om att behålla Frösöbadet
- Medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet på Frösön RS_341_2023_Maskad
- §21 Regionstyrelsen Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet

15. Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet

(RS/342/2023)

Ärendebeskrivning

Det har inkommit ett medborgarförslag om att behålla Frösöbadet. Förslagsställaren menar att många av de som nyttjar bassängen inte skulle få den rehabilitering eller habilitering som de har rätt till ifall bassängen läggs ner.

Frösöbadet har varit i bruk sedan 1995 och är i första hand anpassat för barn, ungdomar och vuxna som behöver habiliterings- och rehabiliteringsinsatser, remitterade bad via vårdcentral och annan regionbaserad verksamhet. I mån av plats kan även andra grupper boka tid mot betalning, t ex särskola, boende/omsorg och friskvårdsverksamhet.

Frösöbadet har för närvarande varit stängt sedan vecka 10 2023 på grund av ett fel i vattenreningen. Regionen tvingas ta över badanläggningens tekniska del då fastighetsägaren ställer det som villkor för fortsatt förhyrning. Anläggningen måste åtgärdas för att vattenreningen ska nå godkända nivåer inför ett ev. återöppnande.

Region Jämtland Härjedalens inställning är att aktuell verksamhet ska återupptas och i november 2023 beslutades att tillskjuta medel för renovering av vattenreningen. Det är dock oklart när reparationen är genomförd och badet åter kan öppnas.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2024-01-23 § 20 och tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

Medborgarförslaget anses besvarat.

Expedieras till

Förslagsställaren, hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- §168 Hälso- och sjukvårdsnämnden Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet
- Medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet på Frösön RS_342_2023_Maskad
- §20 Regionstyrelsen Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet

16. **Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet** (RS/343/2023)

Ärendebeskrivning

Det har inkommit ett medborgarförslag om att behålla Frösöbadet samt utöka badets öppettider för allmänheten. Förslagsställaren menar att badet utgör en viktig aktivitet för personer med funktionsnedsättningar och att det ger en positiv påverkan på kropp och själ.

Frösöbadet har varit i bruk sedan 1995 och är i första hand anpassat för barn, ungdomar och vuxna som behöver habiliterings- och rehabiliteringsinsatser, remitterade bad via vårdcentral och annan regionbaserad verksamhet. I mån av plats kan även andra grupper boka tid mot betalning, t ex särskola, boende/omsorg och friskvårdsverksamhet.

Frösöbadet har för närvarande varit stängt sedan vecka 10 2023 på grund av ett fel i vattenreningen. Regionen tvingas ta över badanläggningens tekniska del då fastighetsägaren ställer det som villkor för fortsatt förhyrning. Anläggningen måste åtgärdas för att vattenreningen ska nå godkända nivåer inför ett ev. återöppnande.

Region Jämtland Härjedalens inställning är att aktuell verksamhet ska återupptas och i november 2023 beslutades att tillskjuta medel för renovering av vattenreningen. Det är dock oklart när reparationen är genomförd och badet åter kan öppnas.

Redan idag nyttjas bassängen maximalt under vardagarna i förhållande till vad reningsanläggningen klarar av i antal badande per dygn. Därtill ska läggas verksamheten inte har bemanning för att kunna utöka öppettiderna under t.ex. helger. Ovanstående faktorer gör att det därför inte är aktuellt att utöka badets öppettider.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2024-01-23 § 22 och tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

Medborgarförslaget anses besvarat.

Expedieras till

Förslagsställaren, hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- §169 Hälso- och sjukvårdsnämnden Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet
- Medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet på Frösön RS_343_2023_Maskad
- §22 Regionstyrelsen Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet

17. Svar på medborgarförslag om att ambulanstransport ska ingå i högkostnadsskyddet (RS/524/2023)

Ärendebeskrivning

Den 10 augusti 2023 inkom ett medborgarförslag: ”Jag tycker att kostnaden för ambulanstransport ska ingå i högkostnadskortet”.

Det så kallade ”högkostnadskortet” är högkostnadsskyddet för öppenvård det vill säga att en patient högst behöver betala 1 300 kr i egenavgifter för öppenvårdsbesök sammanlagt per 12-månadersperiod (Avgiftshandboken, Region Jämtland Härjedalen).

Ambulanstransportavgiften (300kr) är en transportavgift och därmed är Region Jämtland Härjedalen inte skyldig att inkludera den avgiften i högkostnadsskyddet för öppenvård som annars är lagstadgat (17 kap §6 Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)).

Eftersom hälso- och sjukvårdsinsatser genomförs under ambulanstransporten finns inget hinder att inordna ambulanstransportavgiften under högkostnadsskyddet för öppenvård (förarbetena till HSN/1618/2022). Region Jämtland Härjedalen är därmed fri att välja att antingen inordna ambulanstransportavgiften i högkostnadsskyddet för öppenvård eller (som nu) hantera den avgiften utanför högkostnadsskyddet.

Ambulanstransportavgiften debiteras patienter på cirka 13 000 uppdrag/år vilket renderar en intäkt på 3,9 miljoner per år (HSN/1618/2022).

Fördelarna med att inkludera ambulanstransportavgiften i högkostnadsskyddet för öppenvård är för patienterna ett ökat ekonomiskt skydd mot höga avgifter. Vidare skulle regionens avgiftsförfarande kopplat till ambulansverksamheten mer likna övriga regioners dito. En sådan här förändring bedöms varken leda till ökad administration eller påverka utförandet av hälso- och sjukvårdsinsatser.

Nackdelarna är främst att intäkten för Region Jämtland Härjedalen skulle minska med minst 1,17 miljoner kronor årligen beroende på andelen patienter med

högkostnadsskydd öppenvård av totala antalet debiterbara ambulansuppdrag, se tabell 1.

Tabell 1 – Minskad intäkt per år med medborgarförslaget jämfört med medelintäkten för år 2021 och 2022.

	30% har frikort	50% har frikort	70% har frikort
Minskad intäkt för regionen	1,17 miljoner	1,95 miljoner	2,73 miljoner

Vidare bedöms tröskeln för att tillkalla ambulans bli lägre vilket skulle kunna leda till att ambulanser åker ut till icke behövande i ökad utsträckning jämfört med idag. Detta skulle då innebära ökade kostnader samt att ambulansverksamhetens tillgänglighet för akuta behov skulle minska.

Slutsats

Region Jämtland Härjedalen är fria att besluta om att införa ambulanstransportavgiften i högkostnadsskyddet för öppenvård.

Förbättrad samverkan samt tidiga insatser som leder till minskat behov av ambulansutryckningar och ambulanstransporter bör vara det primära syftet med utvecklingsarbete i frågan. På det sättet minskar både regionens och patientens kostnad för ambulanstransporter och ambulanssjukvård oberoende av högkostnadsskydd. Detta utvecklingsarbete är redan pågående.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2024-01-23 § 23 och tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

Medborgarförslaget avslås.

Expedieras till

Chef hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Utvecklingsstrateg

Avgiftsansvarig

Beslutsunderlag

- §166 Hälso- och sjukvårdsnämnden Medborgarförslag – Ambulanstransport i högkostnadsskydd
- Medborgarförslag om att ambulanstransport ska ingå i högkostnadsskyddet RS_524_2023_Maskad
- §23 Regionstyrelsen Svar på medborgarförslag om att ambulanstransport ska ingå i högkostnadsskyddet

18. Svar på medborgarförslag om höjning av milersättningen för sjukresor (RS/557/2023)

Ärendebeskrivning

Det har inkommit ett medborgarförslag om att höja milersättning för sjukresa med egen bil. Motiveringen till förslaget är de förändrade bränslepriserna och att den skattefria delen av milersättning höjdes nationellt från 18,50 till 25 kr/mil från och med 1 januari 2023.

Regionfullmäktige beslutade 2021-04-14 § 56 om höjning av egenavgifter och högkostnadsskydd för sjukresor. Samtidigt höjdes även milersättningen för sjukresa med egen bil från 12 kr/mil till 18.50 kr/mil.

Den konsekvens som kan ställas mot förslaget om höjd milersättning är ekonomisk. För att göra ett estimat så används statistik från 2022 och 2023. Resmönster jämförs mot totalkostnader med dagens milersättning och därefter mot en totalkostnad med den föreslagna milersättningen.

Antalet sjukresor med egen bil har sedan förra året ökat med 39% 2023 jämfört med 2022. Antal körda kilometer har samtidigt ökat med 30%. Region Jämtland Härjedalen kan därför se en ökad kostnad för milersättning generellt för 2023 jämfört med tidigare år. Orsaken till den ökade kostnaden kan vara ett ökat resande till följd av fler vårdbesök eller en ökad medvetenhet gällande bidragsrätten. Inom länet har Region Jämtland Härjedalen utfört 66 000 fler vårdbesök än 2022, för att ta ett exempel.

Totalkostnad för eget resande med bil, 1,85 kr/km

År	Totalkostnad egen bil (1,85 kr/km)
2021	5 205 478
2022	6 394 920
2023	8 470 829

Antal km körda

År	Körda km
2022	5 401 734
2023	7 168 832

Estimerad totalkostnad för eget resande med bil 2,5kr/km

Km-ersättning *	Antal km 2023	Kostnad
1,85 (1,18) /km	7 168 832	8 470 829 kr
2,5 (1,6) /km	7 168 832	11 470 131 kr

* Kilometerersättningen blir i regel 36% lägre i totalbeloppet än 1,85 eller 2,5. Detta beror på att många ansökta och registrerade resor ger noll kr i ersättning. Detta beror på att egenavgiften ”äter upp” bidraget. Invånarna väljer trots det att registrera

bidraget på noll kr för att få med det i sitt högkostnadsskydd.

Omvärldsbevakning

Regler för ersättningsnivåer för sjukresor skiljer sig stort åt nationellt. Bara ca en tredjedel av regionerna har höjt milersättningen till 25 kr/mil. Spannet ligger mellan 12-25 kronor och de flesta regioner har någon typ av egenavgift eller begränsning vad gäller körsträcka. Några exempel nedan.

Region	Milersättning	Egenavgift	Högkostnadsskydd
Jämtland Härjedalen	18,50 kr/mil	150 kr/enkelresa	2400 kr
Norrbottnen	25 kr/mil vid resor över 51 km	-	2400 kr
Västerbotten	15 kr/mil	200 kr/enkelresa	2400 kr
Västernorrland	18,50 kr/mil vid enkelresor över 75 km	-	2400 kr men resa med egen bil omfattas inte av högkostnadsskyddet
Dalarna	18,50 kr/mil vid enkelresor över 55 km	-	2400 kr
Gävleborg	25 kr/mil	107 kr/enkelresa	2200 kr

Region Jämtland Härjedalen får en kostnadsökning 2023 för sjukresor med egen bil enbart utifrån ett ökat resande. Utöver detta skulle en höjd milersättning innebära ytterligare kostnadsökningar för sjukresor.

Den ekonomiska konsekvensen för att öka milersättningen till 25 kr/mil skulle innebära en estimerad merkostnad på 3 mkr. Detta förutsatt att resmönstret 2023 fortsätter 2024.

I det ansträngda ekonomiska läge som Region Jämtland Härjedalen befinner sig i så finns för närvarande inte utrymme att höja milersättningen för sjukresa med egen bil. Medborgarförslaget föreslås därför avslås.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Medborgarförslaget avslås.

Expedieras till

Förslagsställaren

Chef regionservice

Utvecklingsstrateg reseservice

Beslutsunderlag

- §24 Regionstyrelsen Svar på medborgarförslag om höjning av milersättningen för sjukresor

- Medborgarförslag om höjning av reseersättning_Maskad

19. Fullmäktiges frågestund 2024 (RS/10/2024)

Ärendebeskrivning

Vid varje fullmäktigesammanträde har ledamöter och tjänstgörande ersättare tillfälle att ställa frågor i dagsaktuella ämnen som berör regionens verksamhet eller roll i samhället till någon ledamot i regionfullmäktige, regionstyrelsen eller nämnd. Frågorna ska vara korta och muntliga liksom svaren. Frågor och svar begränsas till två minuter vardera. En följdfråga får ställas och besvaras.

Frågestunden får vara högst 30 minuter vid varje sammanträde.

20. Anmälan och svar på interpellationer och frågor 2024 (RS/7/2024)

Ärendebeskrivning

Bordlagd fullmäktige fråga från regionfullmäktiges sammanträde 28 november 2023:

- Fullmäktige fråga från Magnus Rönnerfjäll (C) till Katarina Nyberg Finn (S) om höjt lönegolv för arbetskraftsinvandrare.

Nya frågor:

1. Fullmäktige fråga från Conny Wahlström (MP) om HVO

2. Fullmäktige fråga från Conny Wahlström (MP) om införande av nya kollektivtrafiktaxan

Beslutsunderlag

- Fullmäktige fråga från Magnus Rönnerfjäll (C) om höjt lönegolv för arbetskraftsinvandrare
- Svar på fullmäktige fråga från Magnus Rönnerfjäll (C) till Katarina Nyberg Finn (S) om höjt lönegolv för arbetskraftsinvandrare
- Fullmäktige fråga från Conny Wahlström (MP) till Bengt Bergqvist (S) om HVO-drivmedel i Region Jämtland Härjedalen
- Fullmäktige fråga från Conny Wahlström (MP) till Jenny Sellsve (S) om införandet av nya taxor i kollektivtrafiken

21. Svar på motion om att införa avgiftsfri KUB-undersökning för gravida kvinnor (RS/616/2023)

Ärendebeskrivning

KUB-test är ett test för fosterdiagnostik, som innefattar dels ett blodprov och dels ett ultraljud och företas för att undersöka risk för en kromosomavvikelse. KUB är en förkortning för Kombinerat Ultraljud och Biokemiskt prov. Ett KUB-test resulterar i en angiven risknivå för kromosom-avvikelse hos fostret och en förhöjd nivå behöver kompletteras med fostervattenprov, moderkaksprov eller NIPT (Non-Invasive Prenatal Testing) för att ge ett säkert svar. Ett KUB-test utförs i 1:a trimestern (tom vecka 14). Risken för kromosomavvikelse är relaterad till den gravida kvinnans ålder och stiger efter 35 år, vilket är bakgrunden till att man gjort en gränsdragning för avgiftsfritt KUB-test baserad på ålder.

En motion har inkommit som föreslår att alla gravida i Region Jämtland Härjedalen ska erbjudas avgiftsfri KUB-undersökning utifrån att vården ska vara jämlik och ges på lika villkor.

Sedan 2009 erbjuds gravida kvinnor från 35 års ålder ett avgiftsfritt KUB-testundersökning. Från år 2016 så erbjuds även gravida som är yngre än 35 år ett KUB-test men de får däremot betala en avgift på 2500 kr. Om det är medicinsk motiverat så är det avgiftsfritt även för de under 35 år.

Motionärerna anser att undersökningar av den typen ska vara avgiftsfri för att det inte ska styras om kvinnan har ekonomiska möjligheter att betala eller inte. Vidare sägs att vård på lika villkor är viktigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

I ett initiativärende (HSN/746/2023) från Centerpartiet till Hälso- och sjukvårdsnämnden har frågan besvarats vad den ekonomiska kostnaden skulle vara att införa avgiftsfri KUB-test till alla gravida och utifrån det så anser motionären att det är befogat att det införs, då de anser att fördelarna uppbär den merkostnaden på 1,5 – 1,6 miljoner kronor det skulle innebära.

I Region Jämtland Härjedalen förlöstes 1 156 kvinnor år 2022. Totalt gjordes 639 KUB-tester år 2022 vilket var på 55 % av alla gravida, varav 432 (68%) var på kvinnor under 35 år och de flesta av dem erlade egenavgift, 321 (75%). Total intäkt år 2022 för KUB -undersökningar för gravida under 35 år var 802 500 kr. I tabellen ses utfall för åren 2020-2022.

År	Antal förlossningar	Antal KUB totalt	Antal KUB från 35 år	Antal KUB under 35 år	Andel KUB i % < 35 år	Antal betalande <35 år	Total intäkt
2020	1269	598	193	405	68%	352	880 000 kr
2021	1335	639	237	402	63%	358	895 000 kr
2022	1156	639	209	430	68%	321	802 500 kr

I en rapport från 2022 ”Fosterdiagnostik – kartläggning och rekommendationer” av Nationellt system för kunskapsstyrning Hälso- och sjukvård, finns en kartläggning om hur regioner erbjuder KUB-tester:

- 11 regioner erbjuder KUB till alla gravida avgiftsfritt.
- 7 regioner erbjuder KUB avgiftsfritt till kvinnor från och med 35 års ålder och några av dessa regioner kvinnor under 35 år KUB mot en avgift, (bl a Region Jämtland Härjedalen, Västernorrland och Västerbotten).
- 3 regioner erbjuder inte KUB, (Norrbotten, Gävleborg och Blekinge)

Tidig ultraljudsundersökning (TUL) införs under 2024

I dag erbjuds alla gravida ett rutinultraljud i graviditetsvecka 18–20. Verksamheten anser att det i dagsläget är mera angeläget att erbjuda alla gravida ett tidigt ultraljud (TUL) och det är inarbetat i verksamhetsplanen för införande under 2024.

Kvinnoklinikernas årsrapport från 2022 visar att 74,3% av Sveriges sjukhus erbjuder TUL. Norrbotten erbjuder sen i hösten 2023 TUL till alla gravida. Även Västernorrland och Västerbotten har fattat beslut om att börja erbjuda TUL under 2024.

Syfte med att införa en tidig ultraljudundersökningen i graviditetsvecka 12–14 är att hitta flerbördsgraviditeter, upptäcka grövre missbildningar och datera graviditeten. Undersökningen kan kompletteras med biokemi (KUB) eller NIPT för kromosomscreening för de som önskar eller om medicinsk motivering finns.

Verksamheten gör en bedömning att de flesta kvinnor under 35 år inte kommer efterfråga ett KUB-test om det erbjuds ett tidigt ultraljud redan vecka 12–14. Många gravida vill få ett ultraljud före vecka 18 som är tidpunkten för när rutinultraljudet genomförs och gör då i dagsläget ett KUB-test för att på så sätt få ett tidigt ultraljud.

När tidigt ultraljud införs kommer samtliga graviditeter att vara daterade tidigt i graviditeten och tidpunkten för rutinultraljudet kan därför anpassas bättre. Det möjliggör även en bättre detektion av avvikelser hos fostret. Det finns således en medicinsk relevans i att erbjuda TUL.

Med nuvarande förlossningstal så klarar verksamheten införande av TUL inom befintligt tjänstetrymme. Men om förlossningstalen stiger igen är bedömningen att det krävs en utökning med 50% barnmorsketjänst. Det kan vara från år 2025 eller senare.

Slutsats

Verksamheten kan inte göra en bedömning av hur många kvinnor som idag avstår att göra ett KUB-test på grund av avgiften på 2500 kronor. Däremot är bedömningen att majoriteten av kvinnorna kommer efterfråga ett KUB-test om den blir helt avgiftsfritt, vilket kommer innebära en ökad efterfrågan med 500–600 KUB-tester vilket medför ökade kostnader.

Vid införande av ett tidigt ultraljud i vecka 12–14 för alla gravida avgiftsfritt så kommer mest troligt betydligt färre av de kvinnor som är under 35 år att efterfråga ett KUB-test.

Utifrån jämlik vård och utifrån flera etiska principer kan man anse att det ska vara avgiftsfria KUB-test till samtliga gravida kvinnor, även de under 35 år. Dock medför en avgiftsfrihet till alla som önskar ett KUB-test både ökade kostnader samt uteblivna intäkter på totalt motsvarande 1,5–1,6 miljoner kronor. I det ansträngda ekonomiska läge som Region Jämtland Härjedalen står inför så finns annan vård som hellre bör prioriteras.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2024-01-23 § 19 och tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

Motionen avslås.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Divisions Kirurgi

Verksamhetschef Kvinna

Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Avgiftsansvarig

Beslutsunderlag

- §165 Hälso- och sjukvårdsnämnden Motion om att införa avgiftsfri KUB-undersökning för gravida kvinnor
- Motion från Magnus Rönnerfjäll (C) och Peter Johansson (C) om avgiftsfri KUB-undersökning
- §19 Regionstyrelsen Svar på motion om att införa avgiftsfri KUB-undersökning för gravida kvinnor

22. Program med likvärdiga mål och riktlinjer samt uppföljning och insyn för utförare av kommunal angelägenhet 2024–2026 (RS/620/2021)

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige ska varje mandatperiod fastställa program med mål och riktlinjer för sådana angelägenheter som utförs av privata utförare. Programmet ska även ange hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses (Kommunallagen (2017:625) 5 kap 3 §). En lagändring väntas träda i kraft 1 juli 2024 som innebär att programmet ska omfatta samtliga utförare och därmed utförare av motsvarande verksamhet som bedrivs i egen regi.

(Finansdepartementets promemoria om ”Likvärdiga mål och riktlinjer samt uppföljning och insyn för utförare av kommunal verksamhet”, utgiven mars 2023.

Ett förslag till program med likvärdiga mål och riktlinjer samt uppföljning och insyn för utförare av kommunal angelägenhet 2024–2026 har upprättats för Region Jämtland Härjedalen. Utformningen av programmet har utgått från exempel från andra regioner samt det stödmaterial som utformats av Sveriges kommuner och regioner (Fullmäktiges program för verksamhet som utförs av privata utförare, utgivet 2019). Stödmaterialet innehåller förutom råd och stöd kring innehåll också en redovisning av en praxistudie som genomförts och som omfattar genomlysning av programmets förekomst, deras innehåll, styrkraft mm.

Programmet ger strategisk vägledning i arbetet med uppföljning och insyn, innehåller grundkrav och omfattning, struktur och ansvar samt krav på återkoppling till brukare och allmänhet. Genomförd uppföljning ska ge de underlag som behövs för att föra strategiska diskussioner om privata utförares roll i organisationen. Mål och riktlinjer kopplas generellt till andra befintliga styrdokument.

Programmets innehåll kan generellt inte få genomslag på gällande avtalsrelationer

där villkoren redan är reglerade. Region Jämtland Härjedalen har samverkansavtal enligt Lagen om fysioterapiersättning (LOF). Gällande samverkansavtal kan föras över till ny utförare på oförändrade villkor och är därför inte aktuellt för detta program.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Program med likvärdiga mål och riktlinjer samt uppföljning och insyn för utförare av kommunal angelägenhet 2024–2026 fastställs.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsdirektör, Regional utvecklingsdirektör, Regionstabschef,
Beställarchef

Beslutsunderlag

- §14 Regionstyrelsen Program med likvärdiga mål och riktlinjer samt uppföljning och insyn för utförare av kommunal angelägenhet 2024–2026
- Program med mål och riktlinjer_NY 240108 ver 2

23. **Reviderat samverkansavtal för Gemensam nämnd avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (RS/25/2024)**

Ärendebeskrivning

Uppgifterna för den gemensamma nämnden avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) regleras i ett samarbetsavtal respektive reglemente mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner. Den gemensamma nämnden är tillsatt i Region Jämtland Härjedalen och ingår i Regionens politiska organisation. Regionen ansvarar för beredning och verkställighet av nämndens beslut, ombesörjer nämndens administration och ansvarar för dess dokument. En tjänstemannagrupp - Beredningsgruppen för hjälpmedel - har till uppgift att handlägga och bereda frågor till nämnden som berör hjälpmedelsverksamheten.

Vid nämndens sammanträde den 20 februari 2023, § 8 p. 1, beslutades att Sekretariatet i Region Jämtland Härjedalen ges i uppdrag att se över samarbetsavtalet, främst när det gäller redaktionella ändringar, liksom att ta fram ett förslag till reviderat samarbetsavtal och presentera det för nämnden under 2023.

Ett förslag till reviderat samverkansavtal för GNUS har upprättats i enlighet med nämndens beslut den 20 februari 2023.

Den gemensamma nämnden avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) behandlade ärendet 2023-11-06 § 43 och rekommenderar Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner att:

- Reviderat samverkansavtal för GNUS fastställs.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Reviderat samverkansavtal för Gemensam nämnd mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) fastställs.

Expedieras till

GNUS, länets kommuner, Inköpschef, Enhetschef Hjälpmedels- och förrådsenheten

Beslutsunderlag

- §15 Regionstyrelsen Reviderat samverkansavtal för Gemensam nämnd avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel
- Protokollsutdrag GNUS 2023-11-06 § 43 Översyn av samverkansavtal GNUS
- Översyn Samverkansavtalet GNUS - Beslutsversion

24. **Avsiktsförklaring om utökad fordonsflotta för Norrtåg AB (RS/62/2024)**

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen äger 25 procent av Norrtåg AB. Övriga ägare är de Regionala kollektivtrafikmyndigheterna (RKM) i Norrbotten, Västernorrland och Region Västerbotten. Norrtåg AB ska i enlighet med ägarnas uppdrag bedriva regional persontrafik med tåg. Ägarna i bolaget bestämmer tillsammans hur och på vilka villkor de olika sträckorna ska trafikeras.

I december 2023 skickade AB Transitio ut en intresseförfrågan till landets tågregioner om att överta upp till fem tågfordon av typen Regina X52, motsvarande den modell som Norrtåg har idag. Tågen finns i dagsläget hos Västtrafik och beräknas finnas tillgängliga för övertagande under 2026 fram till fordonens tekniska slutår 2032. AB Transitio begär i ett första steg in intresseanmälningar för övertagande av ett eller flera av fordonen.

Norra Sverige utvecklas i snabb takt och är redan idag ledande inom många områden. De fyra norra regionerna har en samverkan som fördjupats genom åren, exempelvis genom att tillhandahålla och erbjuda invånarna och besökarna regionala och interregionala pendlingsmöjligheter. För att klara kompetensförsörjningen i regionerna, förbättra tillgängligheten och möta samhällets behov av ett hållbart resande har Norrtågs styrelse beslutat om en tågvision 2040 och tagit fram en plan för att utveckla trafiken och Norrtåg som verksamhet.

Norrtåg har sedan 2018 sökt efter möjligheter att utöka fordonsflottan för att kunna utöka trafiken ytterligare och utöka antalet reservfordon. Fordonsflottan är i dagsläget fullt utnyttjad och tillkommande trafik kräver fler fordon. För att få möjlighet till ytterligare tåg krävs god framförhållning och möjlighet att agera när

tillfälle ges.

Övertagandet av fem fordon ligger väl i linjen med Norrtågs behov av fordonsresurser och trafikutökning under perioden fram till dess att nya fordon kan vara på plats. Fem tåg kan innebära att basutbudet som föreslås i tågstrategin kan byggas ut redan till Trafikplan 2027 (T27) på Sundsvall–Umeå (1 fordon) och Luleå–Haparanda (1 fordon), samtidigt som Norrtågs totala reservkapacitet kan utökas (1 fordon från och med fordonsleverans) och Norrtåg har en möjlighet att antingen byta ut de äldsta fordonen eller avropa en option för en trafikutökning även på Mittbanan (1–2 fordon).

Norrtåg AB:s styrelse har bedömt det fördelaktigt att överta tågfordonen från Västtrafik och rekommenderar ägarregionerna att ställa sig positiva till erbjudandet genom att underteckna en gemensam avsiktsförklaring. I och med undertecknande av avsiktsförklaringen står ägarregionerna bakom och överlåter till Norrtåg att lämna in intresseanmälan till AB Transitio.

För Region Jämtland Härjedalens del innebär avsiktsförklaringen att vi tillsammans med övriga regioner står bakom och överlåter till Norrtåg AB att lämna in intresseanmälan till AB Transitio för fem Regina X52 som blir tillgängliga från 2026. Av de fem tågen fördelas två till Norrbotten, två till Västernorrland och ett till Västerbotten. Det innebär ökade kostnader och borgensåtagande för dessa regioner. Då utökningen av trafik på Mittbanan räknas som option innebär det i nuläget inga ökade nettokostnader för Region Jämtland Härjedalen. Borgensåtagande gäller för varje enskilt tåg varför Region Jämtland Härjedalen inte heller kommer ingå ett borgensåtagande genom avsiktsförklaringen.

Avrop av optionen, om trafiken ska starta till T27, måste ske senast vid kapacitetsansökan i april 2026. Under förutsättning att Norrtåg inte minskar sin fordonsflotta kan avrop ske vid kapacitetsansökan i april inför varje tidtabellsår under hela trafikavtalsperioden.

Region Jämtland Härjedalen har en mycket ansträngd ekonomi och att utöka trafiken på Mittbanan enligt ovan bedöms enligt nuvarande kostnadsnivåer öka nettokostnaden med cirka 11 – 12 mnkr per år. Budgetutrymme för en sådan kostnadsökning saknas i Region Jämtland Härjedalens och kollektivtrafiknämndens budget för de kommande åren. Avsiktsförklaringen möjliggör att en eventuell utökning av trafiken kan beslutas när de ekonomiska förutsättningarna i det nya trafikavtalet är kända inför T27.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2024-02-12 § 27 och tillstyrker nämndens förslag.

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämnden föreslår regionfullmäktige

1. Region Jämtland Härjedalen ställer sig bakom den Gemensamma

avsiktsförklaringen om utvecklingen av Norrtåg.

2. Regionstyrelsens ordförande får i uppdrag att underteckna avsiktsförklaringen

Expedieras till

Norrtåg AB
Region Västerbotten
Region Norrbotten
Region Västernorrland
Regional utvecklingsdirektör
Områdeschef Kollektivtrafik
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

- §2 Kollektivtrafiknämnden Avsiktsförklaring om utökad fordonsflotta för Norrtåg AB
- Gemensam avsiktsförklaring om utvecklingen av Norrtåg
- Övertagande av ytterligare Regioner för utvecklad trafik och trafik kvalitet
- Svaromål på frågeformulär för intresseanmälan
- T27 Trafikbeställning trafik med tillkommande fordon 2027 och 2033
- §27 Regionstyrelsen Avsiktsförklaring om utökad fordonsflotta för Norrtåg AB

25. **Ändring av avgift för ambulanstransport (RS/574/2023)**

Ärendebeskrivning

Utifrån förändring av avgifter i samband med vård i hemmet och generella höjningar av avgifterna så har det framkommit att patienter som har behov av akutsjukvård i hemmet kan få en samlad egenavgift på 900kr (HSN/1618/2022, HSN/1618/2022 samt RS/574/2023). Till det kan det komma avgifter i form av egenavgift för sjuktransport i de fall när ambulanstransport inte är nödvändig.

Mot denna bakgrund har förvaltningen fått i uppdrag att redovisa förslag för att minska den samlade egenavgiften för patienten när akutsjukvård ges i hemmet.

Nuvarande ordning innebär två olika avgifter

- Ambulanstransportavgift - 400 kr
 - Debiteras oavsett om patienten åker med i ambulansen eller inte.
 - Avgiftsfritt för barn och ungdomar 0-17 år.
 - Ingår inte i högkostnadsskyddet för öppenvård
- Avgift akutsjukvård på annan plats än vårdinrättning – 500 kr
 - Debiteras när akutsjukvård utförs exempelvis i patientens hem.
 - Avgiften ingår i högkostnadsskyddet för öppenvård (1 300kr).
 - Avgiftsfritt för barn och ungdomar 0-17 år samt 85 år och äldre.

Den samlade patientavgiften kan utifrån situation och patientens ålder bli 0 kr, 400 kr, 500 kr eller 900 kr per tillfälle, se tabell 1 i rapport "Ambulansavgift – ändring för att minska samlad avgift för patienterna" (HSN/1618/2022).

Budgeterad intäkt 2024 för de två ovanstående avgifterna tillsammans: 5 835 tkr.

Förslag till ny ordning

Att ändra när ambulanstransportavgiften ska debiteras till att den bara debiteras när patienten transporteras i ambulansen.

Den samlade patientavgiften blir då fortsatt utifrån situation och patientens ålder 0 kr, 400 kr, 500 kr eller 900 kr per tillfälle men det blir färre som behöver betala de högre avgifterna och fler som inte behöver betala alls, se tabell 3 i rapport "Ambulansavgift – ändring för att minska samlad avgift för patienterna" (HSN/1618/2022).

Förändringen sker till en kostnad för regionen i form av en minskad intäkt 2024 på cirka 1 130 tkr.

Eftersom avgiften för akutsjukvård med detta förslag kvarstår oförändrad kan verksamheterna fortsätta debitera hemregionerna vid utomlänspatienter som får ambulanssjukvård. Denna intäkt ska subtraheras till ovanstående minskade intäkt. Hur stor den totala summan för denna utomlänsdebitering blir går inte att räkna fram utifrån avsaknad av data.

Utifrån det ekonomiska läget behöver intäktsminskningen om cirka 1 130 tkr rymmas i befintlig budget som ett ökat krav på kostnadsminskning.

Ändring av avgiften behöver ske skyndsamt och för att kunna behandla ärendet på regionfullmäktige 13 februari kan beslutet inte vänta tills hälso- och sjukvårdsnämndens nästa sammanträde. Nämndens ordförande har därför i samråd med 2:e vice ordföranden fattat ett brådskande delegationsbeslut där ordföranden föreslår regionstyrelsen att:

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Ambulanstransportavgift ska endast debiteras när patient transporteras i ambulansen in till akuten eller annan vårdinrättning.
2. Den ökade kostnaden finansieras inom befintlig budgetram för hälso- och sjukvårdsnämnden.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Ambulanstransportavgift ska endast debiteras när patient transporteras i ambulansen in till akuten eller annan vårdinrättning.
2. Den ökade kostnaden finansieras inom befintlig budgetram för hälso- och sjukvårdsnämnden.

Expedieras till

Ekonomidirektör, hälso- och sjukvårdsdirektör, chef hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen, divisionschefer, avgiftsansvarig, utvecklingsstrateg

Beslutsunderlag

- §28 Regionstyrelsen Ändring av avgift för ambulanstransport
- Delegationsbeslut avseende justerad patientavgift vid ambulanstransport

- Rapport Ambulanstransportavgift - ändring för att minska samlad avgift för patienterna

26. Avgifter i samband med våld i nära relationer och sexuellt ofredande (RS/738/2023)

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade vid sammanträdet den 18 januari 2023 §10, i samband med beslut om avgiftsfri vård vid sexuella övergrepp (HSN/1756/2022), att ge regiondirektören i uppdrag att utreda och återkomma med förslag avseende avgifter i samband med våld i nära relationer, sexuellt ofredande samt övriga våldsbrott.

För besök avseende personer utsatta för våld i nära relation, sexuellt ofredande samt övriga våldsbrott tas idag en avgift inom den öppna vården med 300 kr med undantag för besök på jourtid och akutmottagningen där avgiften är 400 kr.

Enligt tidigare beslut är bland annat följande besök avgiftsfria:

- Barn och ungdomar under 18 år, dvs avgiftsfritt 0-17 år samt äldre över 85 år
- Ungdomsmottagningen avgiftsfritt för barn och ungdomar under 23 år.
- MVC (mödrahälsovård) och BVC (Barnvårdscentral).
- Remiss från mödra- eller barnhälsovård.
- Häktade, anhållna, intagna på kriminalvårdsanstalt.
- Värnpliktiga.
- Återbesök inom 24 timmar p.g.a. försämrat tillstånd
- 1:a besök i specialistvård efter akut remiss från primärvården.
- Öppenvårdsbesök (konsultbesök) för inneliggande.
- Vård vid våldtäkt och sexuellt övergrepp ska vid första besöket samt vid första återbesöket vara avgiftsfritt för patienten.

Vid genomgång av andra regioners avgiftshandböcker framkommer att Region Norrbotten fattat beslut om avgiftsfrihet för skadedokumentation där skador uppkommit från våld i nära relation och sexuellt våld. Region Hallands beslut om avgiftsfrihet för sexuella övergrepp innefattar även sexuellt ofredande. I övrigt saknas det beslut om avgiftsfria besök för grupper som avses i ärendet.

När det gäller besök vid våld i nära relation är det av olika anledningar vanligt att orsaken inte framkommer vid inledande besök, vilket kan göra det svårt att generellt införa en avgiftsfrihet för personer utsatta för våld i nära relation. Är personen utsatt för sexuellt övergrepp i den nära relationen är besöket avgiftsfritt enligt tidigare beslut.

Våldsbrott definieras enligt nationalencyklopedin som en gemensam benämning på brott som innefattar fysiskt våld eller hot. Utifrån den definitionen skulle det bli svårt att generellt införa avgiftsfrihet för gruppen. Det förekommer situationer där skada kan uppstå på två personer vid samma tillfälle där den ena parten är förövare. Våld i samband med idrottsutövande är ett annat exempel på våldsbrott. Sammantaget kan det bli svårt för vårdpersonalen att avgöra vart gränsen för

avgiftsfrihet ska gå.

För personer utsatta för sexuellt ofredande skulle, på samma sätt som i Halland, genom ett förtydligande kunna ingå i gruppen för avgiftsfrihet vid sexuella övergrepp.

Personer utsatta för våld i nära relation förordas avgiftsfria besök för skadedokumentation.

Beräkning av eventuella merkostnader saknas men föreslås hanteras inom ramen för Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2023-12-07 § 254 och tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

1. Avgift i samband med sexuellt ofredande innefattas i tidigare beslut om avgiftsfrihet vid sexuella övergrepp.
2. Skadedokumentation där skador uppstått vid våld i nära relation ska vara avgiftsfria.
3. Eventuella minskade intäkter finansieras inom befintlig ram för hälso- och sjukvårdsnämnden.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Divisionschef nära vård

Divisionschef medicin

Divisionschef kirurgi

Chef för hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Ansvarig samordnare för patientavgifter

Beslutsunderlag

- §151 Hälso- och sjukvårdsnämnden Förslag avseende avgifter i samband med våld i nära relationer, sexuellt ofredande samt övriga våldsbrott
- §254 Regionstyrelsen Avgifter i samband med våld i nära relationer och sexuellt ofredande

27. **Tillämpningsanvisningar nationell rekommendation om anhörigas kostnad vid donation (RS/783/2023)**

Ärendebeskrivning

Nationella expertgruppen för organ- och vävnadsdonationer har lämnat en rekommendation att närstående till patient som utreds inför eventuell organdonation (enligt såväl DBD som DCD) ska gå kostnadslösa efter att brytpunktsbeslut har fattats.

Beredningsgruppen i Norra Sjukvårdsregionförbundet har berett ett förslag på tillämpning av rekommendationen i samråd med regionalt donationsansvarig läkare. Enligt Norra sjukvårdsregionförbundets mötesprotokoll 2023-10-03, § 81, så beslutade förbundsledningen att rekommendera regionerna att tillämpa förslaget.

Förslaget innebär att:

Endast ökade kostnader på grund av donation ska ersättas.

Ersättning betalas ut för faktiska kostnader alternativt att regionen hanterar bokningen och betalar kostnaden direkt.

Ersättningstak:

- 4 hotellnätter på hotell med patienthotellstandard.
- Närmaste familjemedlemmar, max 5 personer.

Transportkostnad på grund av donation

När donator förts till annat sjukhus än sin hemregion på grund av utredning av donationsmöjlighet och inte på grund av behov av vård ska kostnaden för transport av avliden åter till hemregionen inte belasta anhörig.

Vårdavgifter

Slutenvårdsavgifter efter brytpunktsbeslut ska inte faktureras.

Vårdkostnad

För donator från annat land och som inte är en del av det svenska sjukförsäkringssystemet ska vårdkostnader efter brytpunktsbeslut inte faktureras.

Jämställdhets- jämlikhets- och barnperspektiv

Förvaltningens bedömningen att föreslagna ändringar inte har någon negativ påverkan ur jämställdhets- jämlikhets- eller barnperspektiv.

Slutsats

Förvaltningen anser det nödvändigt att det finns en tydlig tillämpning av rekommendationen om anhörigas kostnad vid donation. Norra Sjukvårdsregionförbundets tillämpningsanvisning är rimlig och tydlig och därför föreslår förvaltningen att rekommendationens tillämpningsanvisning antas att gälla i Region Jämtland Härjedalen.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2024-01-23 § 16 och tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

Region Jämtland Härjedalen antar Norra Sjukvårdsregionförbundets förslag om tillämpning av Nationella expertgruppen för organ- och vävnadsdonationers rekommendation om anhörigas kostnad vid donation.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Divisionscheferna
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Avgiftsansvarig

Beslutsunderlag

- §164 Hälso- och sjukvårdsnämnden Tillämpningsanvisningar nationell rekommendation om anhörigas kostnad vid donation
- Protokollsutdrag Förbundsdirektion NRF 2023-10-03 §81 Tillämpningsanvisningar nationell rekommendation anhörigas kostnad vid donation
- Rekommendation från Nationella expertgruppen för organ- och vävnadsdonation - bilaga
- Förslag på tillämpning av nationell rekommendation
- §16 Regionstyrelsen Tillämpningsanvisningar nationell rekommendation om anhörigas kostnad vid donation

28. **Införande av perukbidrag vid könsdysfori (RS/782/2023)**

Ärendebeskrivning

I Region Jämtland Härjedalen finns ett förskrivardirektiv för peruker, i vilket det framgår att vuxna enligt vissa kriterier kan beviljas ett bidrag om högst 6 000 kr per år och patient (exkl. moms). Könsdysfori innebär ett psykiskt lidande eller en försämrad förmåga att fungera i vardagen, som orsakas av att könsidentiteten inte stämmer överens med det registrerade könet. Perukbidraget i Region Jämtland Härjedalen omfattar i dagsläget inte könsdysfori. Inom Regionens verksamhet har dock frågan väckts om bidrag även ska kunna förskrivas till patienter med könsdysfori som har behov av peruk. Gemensam nämnd avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) beslutade den 7 november 2022 att tillsätta en utredning för att se över frågan.

Utredningen visar att målgruppen för peruk till patienter med könsdysfori främst är kvinnor som har bytt kön efter att ha fötts som biologiska män. Inom Region Jämtland Härjedalen arbetar ett särskilt utredningsteam inom Område Psykiatri (KIM) för personer med könsdysfori med en önskan om byte av juridisk könsidentitet och/eller könsbekräftande behandling. Såväl personal vid KIM som individer i den aktuella patientgruppen uppger att det finns behov av hjälpmedel - däribland peruk - för att dessa patienter på ett naturligt sätt ska kunna smälta in i både privata och offentliga sammanhang. Perukbidrag skulle underlätta mycket i vardagen, både emotionellt och ekonomiskt. Både KIM och brukare anser att möjligheten att få perukbidrag skulle öka berörda patienters livskvalitet.

Socialstyrelsen gav 2015 ut ett kunskapsstöd om vård av vuxna med könsdysfori, där en rekommendation ges att hälso- och sjukvården bör erbjuda hjälpmedel, bl.a. peruker, till personer med könsdysfori. Rekommendationen stöds av RFSL. En

omvärldsanalys av övriga regioner ger vid handen att tre regioner i dagsläget har regler som uttryckligen inkluderar könsdysfori i kriterierna för perukbidrag. Ytterligare fyra regioner har inte uttryckliga kriterier om könsdysfori, men generella formuleringar i reglerna som heller inte utesluter att könsdysfori kan omfattas. Övriga 14 regioners regler för perukbidrag, inkl. Jämtland Härjedalen, medger i dagsläget inte perukbidrag för könsdysfori. Den nationella högspecialiserade vården inom området kommer enligt bedömning inte att omfatta hårsättning som även fortsatt kommer att ligga kvar hos respektive region att besluta.

Utifrån den utredning som har genomförts bör Region Jämtland Härjedalen utvidga kriterierna för förskrivning av peruk med patient från och med 18 år med fastställd diagnos transsexualism/könsdysfori. Förskrivningsrätten för peruk för aktuell målgrupp läggs på läkare med specialistkompetens inom psykiatri eller dermatologi. I nuläget finns ingen finansiering för en utvidgning av kriterierna vid dagens nivå på bidraget. Omvärldsanalysen av perukbidrag i andra regioner i Sverige visar att flera regioner har ett lägre perukbidrag än Jämtland Härjedalen. En möjlighet som bör övervägas är därför att sänka dagens perukbidrag i Jämtland Härjedalen om 6 000 kr per år och patient till 5 000 kr per år och patient för samtliga patienter. Det skulle innebära att den totala budgeten för perukbidrag hålls på ungefär samma nivå, eller till och med kan bli något lägre. Nackdelen för de patientgrupper som i dagsläget får perukbidrag om 6 000 kr år och patient vore att de skulle förlora 1 000 kr per år och patient. Det positiva med en sådan lösning vore dock att alla patienter med behov av peruk skulle omfattas av bidraget. Att vissa patientgrupper får perukbidrag om 6 000 kr per år och patient, medan en annan - mycket utsatt och sårbar patientgrupp - blir helt utan bidrag skulle kunna upplevas som orättvis och ojämlig vård. Olika patientgrupper med liknande behov bör behandlas lika.

Gemensamma nämnden för upphandling av sjukvårdsprodukter m.m. behandlade ärendet vid sitt sammanträde 2023-04-03 och beslutade att överlämna ärendet för vidare hantering i hälso- och sjukvårdsnämnden.

Utifrån ett underlag från KIM i Östersund (barn och unga utreds och behandlas inom Region Västerbotten, där peruk ingår som hjälpmedel) har en beräkning gjorts. Omkring två-tre nya patienter årligen med fastställd diagnos könsdysfori uppskattas ha behov av peruk till en kostnad motsvarande fastställt bidrag 6 000 kr. Den totala kostnaden beräknas därmed till 12-18 000 kr per år för dessa två-tre patienter. Utöver det tillkommer patienter med behov av initialt perukbidrag, som sedermera behöver förnyas. Dessa är svåra att uppskatta på ett tillförlitligt sätt, men kan antas öka något i volym efter hand. Enligt KIM kan antalet uppskattas uppgå till omkring 20 patienter med diagnosticerad könsdysfori totalt, som årligen kan komma att ansöka om perukbidrag. Det skulle innebära att den totala kostnaden i Region Jämtland Härjedalen skulle uppgå till omkring 100-120 000 kr per år. Under 2022 betalades totalt 709 000 kr ut i perukbidrag i Region Jämtland Härjedalen. Det motsvarar 118 patienter totalt per år.

Hälso- och sjukvårdsnämnden tillstyrker gemensamma nämndens förslag om införande av perukbidrag till patienter med könsdysfori. Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår dock att befintligt bidrag istället sänks med 500 kr

istället för 1000 kr och bedömningen är att detta räcker för att nå kostnadsneutralitet samtidigt som befintliga patienter inte drabbas av ett kraftigt sänkt bidrag.

Sammantaget leder förslaget till ett årligt bidrag på 5 500 kr för samtliga patienter som kan få perukbidrag, vilket också bidrar till en mer jämlik vård.

Komplettering inför regionstyrelsens sammanträde

Efter nämndens sammanträde har såväl Socialstyrelsen som ansvarigt nationellt programområde (NPO) meddelat att hårsättning/peruk inte inryms i definitionen för könsdysfori inom nationellt högspecialiserad vård. Det innebär att ansvaret för frågor om hårsättning för den här patientgruppen fortsatt kommer att ligga kvar på regionerna. Det finns heller inte något ytterligare kunskapsunderlag att invänta från nationellt håll, utan Socialstyrelsens rekommendation från 2015 är fortsatt den som gäller.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2024-01-23 § 17 och tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

1. Kriterierna för att erhålla perukbidrag utvidgas till att omfatta personer med könsdysfori.
2. Befintligt perukbidrag om 6000 kr/år (exkl. moms) sänks till 5 500 kr/år (exkl. moms) för att även kunna inkludera patientgruppen könsdysfori.

Expedieras till

GNUS, Hälso- och sjukvårdsdirektör, Ekonomidirektör, Chef Hjälpmedels- och förrådsenheten, Chef Vuxenpsykiatri

Beslutsunderlag

- §163 Hälso- och sjukvårdsnämnden Införande av perukbidrag vid könsdysfori
- Utredning om eventuellt perukbidrag för könsdysfori_slutlig
- Protokollsutdrag GNUS 2023-04-03 § 23 Utredning om perukbidrag
- §17 Regionstyrelsen Införande av perukbidrag vid könsdysfori

29. **Visselblåsarfunktionens regelverk (RS/739/2019)**

Ärendebeskrivning

Den 20 oktober 2020, § 90, beslutade regionfullmäktige att en visselblåsarfunktion skulle inrättas i Region Jämtland Härjedalen från och med 1 januari 2021.

Regionstyrelsen fick i uppdrag att upprätta regler för funktionen. Reglerna togs fram och fastställdes av regionstyrelsen den 8 december 2020, § 226.

Syftet med en visselblåsarfunktion är att säkerställa att eventuella oegentligheter

kommer till Region Jämtland Härjedalens kännedom om den normala linjevägen av någon anledning inte är möjlig. Funktionen är avsedd för rapportering av information om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram. Enligt nuvarande regler ska funktionen kunna användas av både medborgare och medarbetare.

På fullmäktiges presidiums initiativ har en översyn av visselblåsarfunktionen gjorts som visar att det finns behov av att revidera inriktningen och reglerna utifrån nu gällande lagstiftning, då skyddet i nu gällande lagstiftning bara omfattar rapportering i ett arbetsrelaterat sammanhang och inte allmänheten.

Den 7 december 2023, §253, beslutade regionstyrelsen att ärendet återremitteras för att se över förslaget på nytt. Ett förtydligande om vilka som kan innefattas i ett arbetsrelaterat sammanhang har därefter gjorts i ärendebeskrivningen.

Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden trädde ikraft den 17 december 2021. Lagen innebär att såväl privata som offentliga arbetsgivare som har 50 eller fler arbetstagare ska vara skyldiga att ha interna visselblåsarfunktioner. Det finns även ett förbud mot att vidta hindrande åtgärder och repressalier mot den som rapporterar, under förutsättning att den som genom rapporteringen eller inhämtandet av information inte gjort sig skyldig till ett brott. Skyddet i nu gällande lagstiftning omfattar bara rapportering av information som den rapporterade personen har fått del eller har inhämtat i ett arbetsrelaterat sammanhang och därför omfattas inte allmänheten.

De personer som kan rapportera, enligt lagen, är arbetstagare, personer som gör en förfrågan om eller söker arbete, personer som söker eller utför volontärarbete, personer som söker eller fullgör praktik, personer som annars står till förfogande för att utföra eller utför arbete under en verksamhetsutövers kontroll och ledning, egenföretagare som söker eller utför uppdrag, personer som står till förfogande för att ingå eller ingår i ett företags förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan, aktieägare som står till förfogande för att vara eller som är verksamma i aktiebolaget, eller personer som har tillhört någon av personkategorierna ovan och har fått del av eller inhämtat informationen under tiden i verksamheten.

Utöver de interna visselblåsarfunktionerna ska även vissa statliga myndigheter inrätta externa funktioner där ovan nämnda personer kan rapportera in ärenden. Myndigheterna har olika ansvar utifrån myndigheternas ansvar för tillsyn. Konkurrensverket har till exempel inrättat en extern kanal för rapportering av missförhållanden inom området offentlig upphandling. Det finns ingen skyldighet att vända sig till en intern funktion innan rapport sker till den externa funktionen.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Visselblåsarfunktionen ska enbart omfatta rapportering i ett arbetsrelaterat sammanhang.

2. Regionstyrelsen får i uppdrag att revidera regler för funktionen.

Expedieras till

Regionjurist

Regionstabschef

Enhetschef sekretariatet

Beslutsunderlag

- §18 Regionstyrelsen Visselblåsarfunktionens regelverk

30. **Valärenden 2024 (RS/1/2024)**

Ärendebeskrivning

1. Kollektivtrafiknämnden: Fyllnadsval av ledamot för perioden fram till och med 2026-12-31, vakant plats för Vänsterpartiet.

2. Regionala utvecklingsnämnden: Fyllnadsval av ledamot med särskilt ansvar för perioden fram till och med 2026-12-31, vakant plats för Vänsterpartiet.

3. Valberedningen: Fyllnadsval av ledamot för perioden fram till och med 2026-12-31, vakant plats för Vänsterpartiet.

4. Pensionärsrådet: Fyllnadsval av ersättare för perioden fram till och med 2026-12-31, vakant plats för Vänsterpartiet.

5. Norrtåg AB: Fyllnadsval av ersättare för perioden fram till och med 2026-12-31, vakant plats för Vänsterpartiet.

6. Hälso- och sjukvårdsnämnden: Fyllnadsval av ledamot för perioden 2023-12-31 fram till och med 2026-12-31 i stället för Johan Looch (M) som avsagt sig uppdraget.

7. Regionala utvecklingsnämnden: Fyllnadsval av ersättare för perioden fram till och med 2026-12-31 i stället för Jeannette Ek (V) som avsagt sig uppdraget.

8. Kollektivtrafiknämnden: Fyllnadsval av ersättare för perioden fram till och med 2026-12-31 i stället för Jennie Klaesson (M) som avsagt sig uppdraget.

9. Regionstyrelsen: Fyllnadsval av ersättare för perioden fram till och med 2026-12-31 i stället för Joel Nordkvist (M) som avsagt sig uppdraget.

10. Almi Företagspartner Mitt AB: Val av ledamot till valberedningen för perioden fram till och med 2026-12-31.